

STRÅLFORM, m. 5. Stråligt utseende.

STRÅLFORMIG, a. 2. Som liknar en stråle. (Bot.) *S. blomkorg*, hvars kantblommor äro något större och oregelbundna.

STRÅLFORMIGT, adv. I form af strålar.

STRÅLGIPS, m. 3. (mineral.) Gipspat med bladig och strålig textur.

STRÅLGLIMMER, m. sing. (mineral.) Ett slags strålig glimmer.

STRÅLIG, a. 2. 1) Strålande. — 2) Som visar liksom utgående strålar. Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom t. ex. *Femstrålig*. — 3) Säges om ett mineral, då dess särskilda delar löpa i en och samma riktning utmed hvarandra. Deraf sammansättningarna Bredstrålig, Småstrålig.

STRÅLKANTIG, a. 2. (bot.) Som har strålig kant.

STRÅLKASTNING, f. 2. Utstrålning.

STRÅLKRAVS, m. 2. ell. **STRÅLKRONA**, f. 1. Se *Gloria*, 2.

STRÅLKÄGLA, f. 1. (fys.) Alla från en punkt åt ett håll utgående, divergerande, på en yta fallande ljusstrålar.

STRÅLLAF, strål-láv, m. 2. pl. — *lafvar*. Lafsläktet *Parmelia*.

STRÅLLIK, a. 2. Lik en stråle. (Bot.) *S-t svepefoder*, hvars inre blad äro längre än de yttre, strålförmigt utspärrade. *S-t märke*, oskaftadt och omedelbart ifrån fruktämnet topp utbredande sig i strålar.

STRÅLPUNKT, m. 5. Punkt, hvarifrån strålar utgå.

STRÅLSKEN, n. 3. Se *Gloria*, 2.

STRÅLSKIMMER, se *Strålglimmer*.

STRÅLSKÖRL, m. sing. (mineral.) Ett slags strålig skörl.

STRÅLSPRIDNING, f. 2. (fys.) Ljusstrålars spridning (divergering).

STRÅLSTEN, m. 2. (mineral.) En art hornblende.

STRÅLVIS, adv. Strålförmigt.

STRÅLÅDER, f. 1. pl. — *ådror*. Åder, som går genom strålen i hästhofven.

STRÅPERLA, f. 1. Se *Glasperla*.

STRÅPLOCKNING, f. 2. (med.) Den starka ryckning, som i svårare febrar märkes i händer och leder.

STRÅT, m. 2. (af lat. *Stratum*) Stor farväg.

STRÅTRÖFVARE, m. 3. En, som idkar röfveri på landsvägen.

STRÅTRÖFVERI, n. 3. Idkande af röfveri på landsvägen.

STRÄCK, n. sing. oböjl. (fam.) *I s., i fullt* Se i starkaste språng. *Rida, springa i fullt s. s.*, äfv. *Streck*, II, 4.

STRÄCKA, v. a. 2. 1) Uträcka något till hela dess längd. *S. händer och fötter. S. händerna mot höjden. S. ur led*, se *Försträcka*. *S. út*, se *Ulträcka*. — *Syn*. Räcka, Uträcka. — 2) Uttänja, utspänna något till större längd, bredd, vidd. *S. kläde i ram. S. jern. hudar. Låta s. sig*, vara sträckbar. (Sjöt.) *S. märseglen*. upphissa dem så, att stående liken blifva styfva. — 3) (fig.) Gifva utsträckning, låta fortgå. *S. en mur ända till sjön. S. sin flygt till . . . S. köl*, lägga kölén till ett fartyg, som skall byggas. *S. sina begär för långt*, ej tillräckligt beherrska dem. *S. sin omsorg till*, egna sin omsorg åt. — 4) Kasta från sig, till marken. I uttrycket: *S. gevär*, se *Gevär*. — *V. n.* (om fåglar) Flyga tillsammans i stora skaror. — *S. sig*, v. r. 1) Sträcka ut kroppen. *S. sig sjelfsväldigt*, af

lättja. — 2) Räcka, nå. *Hans domsaga s-ker sig ända dt. Frankrike s-ker sig ifrån Rhenfloden till Atlantiska hafvet.* (Fig.) *Hans makt s-ker sig långt*, är mycket stor. *Så långt s-ker sig ej min förmåga*, det förmår jag icke. *Hans insigter s. sig ej så långt*, äro ej så stora. *Förbudet s-ker sig ej till oss*, vi äro derifrån fritagne. — *Sträckande*, n. 4.

STRÄCKA, f. 1. 1) Utsträckning, rymd. *Det intager en stor s.* — 2) Följd, rad af flera föremål. *En s. af berg, af rum. Alla rummen ligga i en s.*, i en rad. — 3) Vägstycke, vägskede. *Jag har gått, åkit en dugtig s. Gå två mil i en s.*, i ett skede.

STRÄCKARE, m. 5. En, som sträcker.

STRÄCKBAR, a. 2. (fys.) Som kan utsträckas. **STRÄCKBARHET**, f. 3. (fys.) Egenskapen att kunna utsträckas. Segheten hos metaller.

STRÄCKBÄNK, m. 2. Pinoredskap, hvarmed vid pinliga förhör den anklagades lemmar utsträckas. *Lägga på s-en*, underkasta verkningarna deraf.

STRÄCKFÅGEL, m. 2. pl. — *fåglar*. Se *Flyttfågel*.

STRÄCKGRÄSHOPPA, f. 1. En art gräshoppa, som flyger i stora svärmar, hvilka förtära allt grönt på marken. *Acridium migratorium*.

STRÄCKHAMMARE, m. 2. pl. — *hamrar*. En af de hammare, hvarunder tenn utsträcker till tennfolium.

STRÄCKLINA, f. 1. Kabeltåg, som spännes öfver en ström, och hvari alla pontonerna till en pontonbrygga fästas.

STRÄCKMASKIN, -- schi'n, m. 5. Ett slags kardmaskin för bomull.

STRÄCKMUSKEL, sträckmússk'l, m. 3. (anat.) Muskel, som sträcker ut en lem.

STRÄCKNING, f. 2. 1) Handlingen ell. verkningen, då något sträcker. — 2) Utsträckning, längd, vidd, rymd. — 3) Sträcka. — 4) Riktning. — 5) Rörelsen, då man sträcker sig eller kroppen ofrivilligt sträcker.

STRÄCKSENA, f. 1. (veter.) En sena bakpå hästens ben.

STRÄCKVERK, n. 3. Maskin, hvarpå silfverstängerna sträckas i en myntanstalt.

STRÄF, a. 2. 1) Säges om en yta, som kännes något skarp vid beröring. Motsatser: Hal, Glatt, Len. *En s. hud. S-t hår. S. ull*, grof-hårig. — 2) Som för smaken kännes obehagligt sammandragande. *S. smak. S-t vin*. — 3) Som på hörseln gör ett något skarpt, obehagligt intryck. *S. röst, ton*. — 4) (fig.) Något hård och obehaglig; sträng och fränstötande; saknande vänlighet, välvilja. *Ett s-t språk. S. stil. S-va ord. En s. menniska. S. dygd. Ett s-t ansigte. S. min*. — *Syn*. Kärf, Trumpen, Barsk. — *Ss. S-bladig*.

STRÄFHET, f. 3. Egenskapen att vara sträf. — *Syn*. (fig.) Kärfhet; Barskhet, Trumpenhet.

STRÄFNING, f. 2. Stödjande med sträfvor.

STRÄFSAM, a. 2. (fam.) Sträfvande och arbetsam. — *Sträfsamhet*, f. 3.

STRÄFSTÖTTA, f. 1. Se *Sträfva*, f.

STRÄFT, adv. 1) På ett sträft sätt. *Smaka s. Låta s.* — 2) (fig.) Med sträfhets, med sträf min, ton. *Svara s.*

STRÄFVA, v. a. 1. I. Stödja med sträfvor. **STRÄFVA**, f. 1. II. Bjelke, som snedt bär en annan. *Sätta s-vor emot något*.

STRÄFVA, v. n. 1. III. Rastlöst och ifrigt arbeta, bemöda sig *S. och arbeta. S. att vinna något. S. med ett svårt arbete. S. för sitt*